

Η κυριαρχία της εκπαίδευσης σε βάρος της παιδείας είναι που γέννησε έναν κόσμο σαν τον σημερινό

Ο συστηματικός χώρος μάθησης είναι το σχολείο, η σχολική τάξη. Και **μάλιστα** η τάξη που γεμίζει με το εύκρατο κλίμα της αμοιβαίας ειλικρίνειας ανάμεσα στον δάσκαλο και στον μαθητή.

Είναι η σχολική τάξη όπου ισότιμα δάσκαλος και μαθητής διερευνούν τα «ουσιαστικά ζητήματα», απορροφώντας από την άδολη συνεργασία και προχωρούν με σταθερό βήμα στο πολύχρωμο μονοπάτι της μάθησης μέσα από την ανακάλυψη.

Το σχολείο δεν πρέπει να είναι πια χώρος λατρείας του παρελθόντος, **αλλά** ένας χώρος που γεννά οράματα για το μέλλον, που δημιουργεί πόλους αντίστασης σε μια επερχόμενη **εξαφάνιση** κάθε ανθρώπινης σπίθας.

Η σωστή παιδεία, θα πρέπει να έχει κοινωνικό και ανθρωπιστικό περιεχόμενο. Κοινωνικό, με την έννοια ότι θα έχει στενή σύνδεση με την **πραγματικότητα** και σκοπό να συνηθίσει ο νέος στην ομαδική – κοινωνική ζωή, και ανθρωπιστικό, αφού θα μαθαίνει στον νέο να εργάζεται με άλλους, να αναζητά την ευτυχία του μέσα στην ευτυχία του συνόλου και να κάνει ό,τι μπορεί για τη θεμελίωση μιας καλύτερης κοινωνίας.

Το σχολείο οφείλει να καλλιεργεί έναν άνθρωπο δυναμικό και καθολικό. Έναν άνθρωπο με ήθος και εμφανείς δημόσιες αρετές.

Αυτό σημαίνει να μην αρκείται ο άνθρωπος, σ' αυτό που έχει πετύχει ως τώρα με την ατομική και συλλογική προσπάθεια, αλλά να αγωνίζεται όλο και περισσότερο για την **καλύτερευση** των συνθηκών της δικής του ζωής, **αλλά και** της ζωής των άλλων.

Έτσι μόνο καλλιεργείται η ανοχή και ο σεβασμός προς το διαφορετικό. Ο νέος μαθαίνει να μην περιορίζει τον ανθρωπισμό του στα όρια της οικογένειας, του σχολείου ή της πατρίδας, αλλά με την ωρίμανση που του **προσφέρει** η παιδεία, να τον επεκτείνει σε ολόκληρη την ανθρωπότητα, πιστεύοντας ότι η περιβόητη παγκοσμιοποίηση θα πάρει μια πράγματι ανθρώπινη μορφή, τέτοια που θα σταματήσει τις κυριαρχίες και τους πολέμους.

Το σχολείο σήμερα καλείται να προετοιμάσει το νέο άνθρωπο, να τον εφοδιάσει με τις κατάλληλες γνώσεις, να αναπτύξει τις δεξιότητές του, να καλλιεργήσει τις πνευματικές δυνατότητες και τη φαντασία του, ώστε να είναι σε θέση να οργανώνει, να επιλύει και να εκτελεί τα καθήκοντά του, αλλά ταυτόχρονα να ζει αρμονικά και ταυτισμένος με το υπόλοιπο κοινωνικό σύνολο, δίνοντας ουσιαστικό περιεχόμενο στην προσωπική και κοινωνική του ζωή και να τον κάνει να αντιδρά, πάντα, γόνιμα και όχι **αόριστα**, βίαια, ανεργάτιστα.

Αντιδρά ο νέος άνθρωπος γιατί, **ενώ** οραματίζεται έναν κόσμο γεμάτο ισότητα και δικαιοσύνη, αντικρίζει έναν κόσμο κοινωνικών ανισοτήτων, διακρίσεων και αναξιοκρατίας.

Αντιδρά γιατί δεν μπορεί να αποδεχτεί ότι έχει μείνει χωρίς όραμα, χωρίς ιδανικά.

Η κυριαρχία της εκπαίδευσης σε βάρος της παιδείας είναι που γέννησε όλα αυτά.

Άννα Δ. Παππά, δασκάλα, συγγραφέας παιδαγωγικών, pappanna.wordpress.com

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 80-100 λέξεις.

[Μονάδες 25]

B1. Να χαρακτηρίσετε καθεμιά από τις πιο κάτω προτάσεις ως ΣΩΣΤΗ ή ΛΑΘΟΣ, σύμφωνα με το κείμενο.

- α. Η σχολική τάξη πρέπει να είναι ο χώρος συστημικής μάθησης.
- β. Στη σχολική τάξη ο δάσκαλος και ο μαθητής δεν πρέπει να είναι ισότιμοι.
- γ. Η σωστή παιδεία, θα πρέπει να έχει κοινωνικό και ανθρωπιστικό περιεχόμενο.
- δ. Το σχολείο οφείλει να βοηθήσει το νέο να αναπτύξει τις δεξιότητές του, εφοδιάζοντάς τον με τις κατάλληλες γνώσεις.
- ε. Ο νέος οραματίζεται ένα κόσμο γεμάτο ισότητα και δικαιοσύνη και γι' αυτό αντιδρά.

[Μονάδες 10]

B2.α) Να σχολιάσετε τη χρήση του μακροπεριόδου λόγου στην 8η παράγραφο (Το σχολείο σήμερα... βίαια, ανεργάτιστα.) του κειμένου.

β) Να γράψετε τι δηλώνουν οι πιο κάτω διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις του κειμένου: *μάλιστα*(1η παράγραφος), *αλλά*(3η παράγραφος), *αλλά και*(6η παράγραφος), *ενώ*(9η παράγραφος)

[Μονάδες (6+4) 10]

B3. Να γράψετε τον τρόπο οργάνωσης της 4ης παραγράφου (Η σωστή παιδεία, θα πρέπει... μιας καλύτερης κοινωνίας.) του κειμένου.

[Μονάδες 5]

B4. Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου: *άδολη, εξαφάνιση, πραγματικότητα, καλύτερευση, αόριστα.*

[Μονάδες 5]

B5. *εύκρατο, συνεργασία, ανακάλυψη, προσφέρει, επιλύει:*

Από το β' συνθετικό, των πιο πάνω λέξεων του κειμένου, να σχηματίσετε μια νέα σύνθετη λέξη.

[Μονάδες 5]

Γ. Ως μαθητές της Γ' Λυκείου, να γράψετε μια ανοιχτή επιστολή(500-600 λέξεων) που θα την απευθύνετε στον Υπουργό Παιδείας και η οποία θα δημοσιευθεί στον τοπικό τύπο, αναφερόμενοι στα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Εκπαίδευση στη χώρα μας και στους τρόπους με τους οποίους, κατά τη γνώμη σας, αυτή θα μπορούσε να αποκτήσει κοινωνικό και ανθρωπιστικό περιεχόμενο.

[Μονάδες 40]

[Επιμέλεια κριτηρίου: Δρ. Πολύβιος Ν. Πρόδρομος, Φιλολόγος]